

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІОЛІНГВІСТИКА»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) Освітньо-професійна програма Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	курс 1, семестр 2
Трудомісткість	120 год., 4 кредити ЄКТС
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробника(ів)	Дедушно Алла Володимирівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, ауд. 459 (навчальний корпус 4) <i>e-mail:</i> dedukhno.alla@pdau.edu.ua , https://www.pdau.edu.ua/people/dedukhno-alla-volodymyrivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомити студентів із основними поняттями, проблемами й методами соціолінгвістики, механізмами впливу соціальних чинників на мову й роллю мови в житті суспільства; сформувати навички аналізу мовного матеріалу в межах соціолінгвістичного підходу.
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел . <i>Фахові:</i> ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
Результати навчання	ПРН 7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці. ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
Методи навчання	Словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і

	<p>мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проектування професійних ситуацій, метод мозкового штурму, кейс-метод, рольові ігри, командні ігри), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).</p>
<p>Програма навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Соціолінгвістика як наукова і навчальна дисципліна. Тема 2. Розвиток зарубіжної і вітчизняної соціолінгвістики. Тема 3. Основні поняття соціолінгвістики. Тема 4. Соціальна диференціація мови. Тема 5. Мовні зміни внаслідок контактування мов. Тема 6. Мовна політика. Державне регулювання мовних процесів. Тема 7. Методи соціолінгвістичних досліджень. Тема 8. Напрями соціолінгвістичних досліджень.</p>
<p>Стратегія оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення тем та курсу оцінюються відповідно до форм поточного та семестрового оцінювання результатів навчання: виконання навчальних завдань, підготовка наукового повідомлення, створення соціолінгвістичного словника, виконання завдань самостійної роботи. Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом – залік.</p>
<p>Політика навчальної дисципліни</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ <u>Політика щодо термінів виконання та перескладання:</u> усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). ○ <u>Політика щодо академічної доброчесності:</u> списування під час виконання робіт заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. ○ <u>Політика щодо відвідування:</u> відвідування занять є обов'язковим; при наявності індивідуального графіку співпраця здобувача та викладача відбувається згідно даного графіка. ○ Є можливість опанування даної навчальної дисципліни за <u>програмами академічної мобільності</u> (внутрішньої / міжнародної) за наявними укладеними угодами (договорами) між Університетом та закладом-партнером та / або індивідуальними запрошеннями. ○ На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній /

	інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни (за потреби)	Лінгвокраїнознавство, сучасна світова література, література англослов'янських країн, література німецькомовних країн
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни (за потреби)	1. Електронна бібліотека ПДАУ. URL: https://lib.pdaa.edu.ua . 2. Електронний репозитарій ПДАУ. URL: http://dspace.pdaa.edu.ua:8080 . 3. Google Colaboratory.
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Білоконенко Л. А. Соціолінгвістика : практикум. Кривий Ріг : КДПУ, 2020. 106 с. 2. Шумарова Н. П. Соціолінгвістика : навчальний посібник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2015. 157 с. 3. Kleine Enzyklopädie der deutschen Sprache / hrg. Von Fleischer W., Helbig G., Lercher G. Fr. Am Main : Peter Lang, 2001. 845 s. 4. PONS Wörterbuch der Jugendsprache 2017: original und unzensiert, Angela De Riese, Pons GmbH, 2017. 144 s. <p style="text-align: center;">Допоміжні</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Антонович М. Законодавство України та зарубіжних країн щодо статусу державної мови (порівняльний аспект) // <i>Право України</i>. 1999. No 6. С.73–75. 6. Антошкіна Л., Красовська Г., Сигеда П. Соціолінгвістика: навч. посібник. Донецьк: ТОВ «ЮгоВосток Лтд», 2007. 360 с. 7. Дедушно А. В. Прокляття як мовленнєвий акт. <i>Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу</i> : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 18–19 травня 2021. 8. Дедушно Алла, Шаравара Тамара. Дискурсивні особливості мовленнєвого акту побажання. <i>Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика</i> : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 22 березня 2023 р.). Полтава : ПДАУ, 2023. С. 25–27 9. Дедушно А.В., Шаравара Т.О. Лінгвопрагматичні особливості перформативного акту співчуття (на матеріалі української мови). <i>Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика</i> : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 27–34. 10. Екологія мови і мовна політика в сучасному суспільстві (Збірник наукових праць). Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. 376 с. 11. Кочерган М. П. Загальне мовознавство: підручник. Видання 2-ге, виправлене і доповнене. Київ : Вид.центр «Академія», 2006. 464 с. 12. Масенко Л. Т. Нариси із соціолінгвістики. Київ : Видавничий дім «КМА», 2010. 243 с.

13. Мацюк Г. П. Прикладна соціолінгвістика: Питання мовної політики. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 212 с.
14. Олікова М. О. Словник соціолінгвістичних та етнолінгвістичних термінів. Луцьк: РВВ Волин. нац. ун-ту імені Лесі Українки, 2010. 364 с.
15. Римашевський Ю. Соціолінгвістика і лінгвокультурологія: спільне й відмінне у підходах до вивчення взаємодії мови і культури. *Мова і суспільство*. 2010. Випуск 1. С. 31–37.
16. Ставицька Л. Арго, жаргон, сленг : соц. диференціація української мови : монографія. Київ : Критика, 2005. 464 с.
17. Liulka V., Dedukhno A. The specifics of English distance learning in higher educational institutions of Ukraine. *Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers* / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Pnytskyi, I. Zymomyra]. Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. Issue 50. pp. 347–35.

Рік введення

2023